

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ПРЕДУЗЕЋУ

1.1. Основна дјелатност предузећа ¹⁾

(Молимо упишите текст и шифру)

¹⁾ Уредба о класификацији дјелатности Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 8/14)

1.2. Колики је био просјечан број запослених²⁾ у вашем предузећу у 2022. и 2024. години?
(Прикажите годишњи просјек; ако податак није доступан, прикажите број запослених на крају сваке године)

2022. година

2024. година

²⁾ Укупан број особа (број запослених) који раде у предузећу (укључујући власнике који раде, партнере који редовно раде у јединици предузећа и помажуће чланове породице), као и особе које раде ван просторија предузећа, а које плаћа предузеће (нпр. трговачки представници, особље које ради на испорукама, екипе за поправке и одржавање). Не обухвата радну снагу коју је предузећу обезбедило друго предузеће и особе које обављају послове поправке и одржавања у предузећу у име других предузећа.

1.3. Колики је био укупан промет вашег предузећа у 2022. и 2024. години у КМ? (навести тачан износ у КМ)

Промет је вриједност продатих производа и обављених услуга на тржишту (укључујући све порезе, осим ПДВ). За кредитне институције доспјела камата и сличан приход; за осигуравајућа друштва обрачунате бруто премије.

2022. година

2024. година

1.4. Приближно, колики је био проценат вашег укупног промета у 2024. години од:

а) Купаца који се налазе у Републици Српској

%

б) Купаца који се налазе у Федерацији БиХ

%

в) Купаца који се налазе у Дистрикту Брчко

%

г) Купаца који се налазе у другим земљама ЕУ³⁾ или ЕФТА⁴⁾

%

д) Купаца из осталих земаља

%

Укупно

100

%

³⁾ Државе чланице Европске Уније (ЕУ) су: Аустрија, Белгија, Бугарска, Хрватска, Кипар, Чешка, Данска, Естонија, Финска, Француска, Њемачка, Грчка, Мађарска, Италија, Ирска, Латвија, Литва, Луксембург, Малта, Холандија, Пољска, Португал, Румунија, Словенија, Словачка, Шпанија и Шведска.

⁴⁾ Исланд, Лихтенштајн, Норвешка, Швицарска.

1.5. У којој години је основано ваше предузеће?

Навести тачан датум, уколико није могуће прећи на питање 1.5.1.

1.5.1. Када је основано ваше предузеће:

а) У 2022. години или касније

б) У 2020. или 2021. години

в) Између 2016. и 2019. године

г) У 2015. години или раније

Ако је степен важности ризика зависности о ограниченом броју добављача за ваше пословне активности у 2024. назначена као „велика“ или „ниска“, одговорите на питање 5.3.а. У супротном, наставите са питањем 6.1.

5.3а Да ли је ризик од превелике зависности о ограниченом броју добављача повезан а добављачима изван ЕУ?

Да

Не

1

0

Током трогодишњег периода 2022 – 2024, да ли је ваше предузеће предузело неке мјере како би избјегло тај ризик

Да

Не

1

0

6. ИНОВАЦИЈЕ КОРИСНЕ ЗА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Иновација корисна за животну средину је нови или побољшани производ или пословни процес предузећа који ствара позитивне или мање негативне утицаје на животну средину, у поређењу са претходним производима или процесима предузећа. Нови или побољшани производ је расположив за потенцијалне кориснике или стављен у употребу. Побољшање животне средине може бити примарни циљ иновације или споредни ефекат других циљева. Иновације у животној средини могу се појавити током производње роба или услуга или током потрошње од стране крајњих корисника производа. То могу бити појединци, друга предузећа, Влада итд.

6.1. Током периода 2022-2024. године, да ли је ваше предузеће увело иновацију са неким од сљедећих побољшања за животну средину, и ако је одговор ДА, да ли је њихов допринос заштити животне средине прилично значајан или безначајан:

→ одговорите на свако питање

Остварена побољшања у животној средини у оквиру предузећа	Да, значајне	Да, али безначајне	Не
а) Смањена употреба материјала или воде по јединици прозвода			
б) Смањена потрошња енергије или „отиска“ CO ₂ (тј.смањена емисија CO ₂)			
в) Смањено загађење тла, воде, ваздуха или смањење буке			
г) Замјена материјалима који мање загађују или замјена опасних материјала			
д) Замјена фосилне енергије са обновљивим изворима енергије			
ђ) Рециклажа отпада, вода или материјала за властиту употребу или продају			
е) Заштита биодиверзитета			

Остварена побољшања у животној средини током употребе производа од стране крајњег корисника	Да, значајне	Да, али безначајне	Не
а) Смањена потрошња енергије или „отиска“ CO ₂			
б) Смањено загађења тла, воде или ваздуха или смањење буке			
в) Олакшана рециклажа производа након употребе			
г) Продужење животног вијека кроз дуготрајније, издржљивије производе			
д) Заштита биодиверзитета			

5. СПЕЦИФИЧНИ ФАКТОРИ И АКТИВНОСТИ

5.1. У периоду 2022-2024. године, колико су сљедећи фактори повезани са климатским промјенама, били важни за ваше пословање:

→ одговорите на свако питање и рангирајте према степену значаја	Висок 3	Средњи 2	Низак 1	Није значајан 0
а) Владине политике или мјере у вези са климатским промјенама				
б) Повећана потражња купаца за производима који помажу ублажити или прилагодити се климатским промјенама (нпр.производи са ниским удјелом угљика)				
в) Повећање трошкова или улазних цијена које су резултат климатских промјена (нпр.веће накнаде за осигурање, више цијене воде, прилагођавање процеса)				
г) Утицај екстремних временских услова (нпр.штете/поремећаји)				

5.2. Током трогодишњег периода 2022-2024. године, да ли је ваше предузеће купило машине, опрему или софтвер:

	Да 1	Не 0
а) Исте или побољшане технологије коју је ваше предузеће раније користило		
б) Нове технологије коју ваше предузеће раније није користило		

5.3 Молимо да назначите степен важности наведених ризика за пословне активности вашег предузећа:

	Значај ризика за пословне активности вашег предузећа у 2024. години			Током трогодишњег периода (2022 – 2024) да ли је ваше предузеће предузело неке активности како би избјегло ове ризике	
	Висок	Низак	Ризик није значајан	Да 1	Не 0
Кибернетички или ИТ ризици					
Ризици у снабдјевању енергијом					
Ризици у ланцу снабдјевања (осим снабдјевања енергијом)					
Ризик због велике зависности о ограниченом броју добављача					
Ризик приступа тржиштима изван Еврпске уније					
Ризици повезани са природним појавама (природне катастрофе, екстремне суше, поплаве)					
Други оперативни и финансијски пословни ризици (нпр.ризизи повезани са финансијама, кадровима, цијенама, девизни курс, правни/регулаторни ризици)					

1.6. Колико је ваше предузеће потрошило у 2024. години на сљедеће ставке:

Уколико вам недостају рачуноводствени подаци, молимо да процијените износе.

	Укупни трошкови у 2024. години	
	Износ у КМ	Није било издатака у 2024. години
а) Набавка машина, опреме, зграда и других опипљивих средстава		
б) Маркетинг , изградња бренда, оглашавање (укључити интерне трошкове и трошкове за купљене услуге)		
в) Оспособљавање властитог особља (укључити све трошкове унутар предузећа, укључујући плате и дневнице особља током обуке, као и трошкове купљених услуга од других)		
г) Дизајн производа (укључује интерне трошкове и трошкове за купљене услуге)		
д) Развој софтвера , рад са базама података и анализа података (укључити интерне трошкове и трошкове за купљене услуге)		
ђ) Регистравање, подношење и праћење сопствених права интелектуалне својине и куповина или лиценцирање права интелектуалне својине од других		

1.7. Током 2024. године, да ли је ваше предузеће било дио:

	Да 1	Не 0
а) Групе предузећа са сједиштем у Републици Српској		
Ако је одговор „Да“, да ли се сва предузећа из те групе налазе у вашој земљи		
б) Групе предузећа са сједиштем у иностранству		
Ако је одговор „Да“, навести земљу у којој се налази сједиште		

Групу предузећа чине два или више предузећа са заједничким власником. Свако предузеће унутар групе може снабдијевати различита тржишта, као што је случај са националним или регионалним представништвима или пословати на тржиштима различитих производа. Матично предузеће је, такође, дио групе предузећа.

2. ПОСЛОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

2.1. Током трогодишњег периода 2022-2024. године, да ли је ваше предузеће:

→одговорити на свако питање

	Да 1	Не 0
а) Пријавило патент		
б) Регистровало право на индустријски дизајн		
в) Регистровало жиг (трговачку марку)		
г) Затражило заштиту ауторских права		
д) Користило пословне тајне		

2.2. Током трогодишњег периода 2022-2024. године, да ли је ваше предузеће:

→одговорити на свако питање

	Да 1	Не 0
а) Уступило лиценцу сопствених права интелектуалне својине другима		
б) Продао сопствена права интелектуалне својине (или пренијело права интелектуалне својине) другима		
в) Размијенило права интелектуалне својине (обједињавање, реципрочно лиценцирање итд.)		

3. ИНОВАЦИЈЕ

Иновација производа је нови или побољшани производ (роба или услуга) који се значајно разликује од претходних производа или услуга вашег предузећа, а која је имплементирана на тржишту.

Обухвата:

» значајне промјене у дизајну производа

» дигиталне производе и услуге. Дигитални производи и услуге су производи за прикупљање знања. Ови производи могу имате карактеристике било добара или услуга и подразумеивају пружање, складиштење, чување, комуникацију и ширење дигиталних информација које корисници могу више пута користити.

Не обухвата:

» једноставну препродају нових производа и промјене искључиво естетске природе.

Иновације производа морају осигурати значајна побољшања једне или више карактеристика или спецификација перформанси. Ово укључује додавање нових или побољшање постојећих функција или користи за купца. Релевантне функционалне карактеристике укључују квалитет, техничке спецификације, поузданост, трајност, економичну ефикасност током коришћења, приступачност, практичност, употребљивост и једноставност употребе. Иновације производа не морају побољшати све функције или спецификације перформанси.

3.1. Да ли је ваше предузеће у трогодишњем периоду 2022-2024. године увело:

	Да 1	Не 0
а) Нове или знатно побољшане производе		
б) Нове или знатно побољшане услуге		

Ако је на обе могућности одговор "Не", пређите на питање 3.5. У супротном наставите са питањем 3.2.

3.2. Да ли је ваше предузеће у периоду 2022 - 2024. године увело нове или побољшане производе на тржиште који су:

	Да 1	Не 0
а) Нови на вашем тржишту (претходно нису били доступни на тржишту)		
б) Нови само за ваше предузеће (раније су већ били доступни на тржишту)		

3.3. Молимо вас да оцијените проценат укупног промета ⁵⁾ вашег предузећа у 2024. години од:

1) Производа који су нови на вашем тржишту (производи представљени у периоду 2022-2024 које претходно није понудио ниједан ваш конкурент)		%
2) Производа који су нови само за ваше предузеће (производи представљени у периоду 2022-2024.године који су били идентични или врло слични производима које су већ понудили ваши конкуренти)		%
3) Производи који су остали непромијењени или су само незнатно модификовани током периода 2022-2024.године (укључује препродају нових производа купљених од других предузећа)		%
Укупан промет у 2024. години (1+2+3)		%

⁵⁾ Промет се дефинише као продаја производа или услуга на тржишту (укључени су порези, осим ПДВ-а). За кредитне институције то су приходи од доспјелих камата и слични приходи; за осигуравајућа друштва обрачунате бруто премије.

4. ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

4.1. Током периода 2022-2024. године да ли је ваше предузеће покушало да добије сљедеће врсте финансирања? Ако је финансирање успјешно остварено, да ли је кориштено за истраживање и развој или друге иновацијске активности?

	Покушали сте да добијете средства			Ако је предузеће добило финансијска средства, да ли су дјелимично или у потпуности кориштена за истраживање и развој или друге иновативне активности?	
	Да, успјешно	Покушали, али без успјеха	Не	Да 1	Не 0
а) Финансирање капитала (финансирање обезбијеђено у замјену за акције у власништву предузећа)					
б) Финансирање дуга (финансирање које предузећа треба вратити)					

4.2. Током периода 2022-2024. године да ли је ваше предузеће добило било какву јавну финансијску подршку од сљедећих нивоа власти? Укључујући финансијску подршку путем грантова, субвенционисаних кредита и кредитних гаранција. Искључени су приходи из јавних уговора ⁹⁾.

	Да 1		Не 0		Ако је ваше предузеће добило финансијску подршку, да ли је дјелимично кориштена за истраживање и развој или друге иновативне активности?
	Да 1	Не 0	Да 1	Не 0	
а) Локална управа					
б) Влада Републике Српске					
в) Вијеће Министара БиХ					
г) ЕУ програм за истраживање и иновације (Horizon 2020)					
д) Остала финансијска подршка институција ЕУ					

⁹⁾ Укључује финансијску подршку путем грантова, субвенционисаних кредита и кредитних гаранција. Искључује финансирање активности по уговору од стране јавног сектора. Јавни сектор укључује организације у власништву владе, као што су локалне, регионалне и ентитетске управе и агенције, школе, болнице и владине пружаоце услуга као што су безбједност, транспорт, становање, енергија итд.

4.3. Током периода 2022-2024. године да ли је ваше предузеће користило пореске олакшице или смањење пореза у сљедеће сврхе:

	Да 1	Не 0
а) Порески кредити или смањење пореза за истраживање и развој или друге иновативне активности (осим истраживања и развоја)		
б) Порески кредити или смањење пореза на било којим другим пословним активностима		

3.11. Током периода 2022-2024. године да ли је ваше предузеће сарађивало са другим предузећима или организацијама?

Сарадња је активно учешће са другим предузећима или организацијама. Партнери не морају имати комерцијалне користи. Искључује подговарање посла у ком изостаје сарадња.

	Да 1	Не 0
а) На активностима истраживања и развоја (ИР)	☐	☐
б) На другим иновативним активностима (осим истраживања и развоја)	☐	☐
в) На било којим другим пословним активностима	☐	☐

Ако је одговор „Да“ на опцији а) или б), пређите на питање 3.12.
У супротном, идите на питање 4.1.

3.12. Молимо наведите врсту партнера са којим сарађујете на иновирању, према локацији партнера:

	Могуће је више одговора			
Партнери	Република Српска/БиХ	ФБиХ/Дистрикт Брчко	ЕУ ⁶⁾ или ЕФТА ⁷⁾	Све остале земље
ПАРТНЕРИ ИЗ ПОСЛОВНОГ СЕКТОРА ПРЕДУЗЕЋА	☐	☐	☐	☐
Предузећа за сарадњу изван ваше групе предузећа				
Консултанти, комерцијалне лабораторије или приватни истраживачки институти	☐	☐	☐	☐
Добављачи опреме, материјала, компоненти или софтвера	☐	☐	☐	☐
Предузећа која су ваши клијенти или купци	☐	☐	☐	☐
Предузећа која су ваши конкуренти	☐	☐	☐	☐
Друга предузећа	☐	☐	☐	☐
Предузећа унутар ваше групе предузећа	☐	☐	☐	☐
ПАРТНЕРИ ИЗВАН ПОСЛОВНОГ СЕКТОРА ПРЕДУЗЕЋА	☐	☐	☐	☐
Универзитети или друге институције високог образовања	☐	☐	☐	☐
Државни или јавни истраживачки јинститути	☐	☐	☐	☐
Клијенти или купци из јавног сектора ⁸⁾	☐	☐	☐	☐
Непрофитне организације	☐	☐	☐	☐

⁶⁾ Државе чланице Европске Уније (ЕУ) су: Аустрија, Белгија, Бугарска, Хрватска, Кипар, Чешка, Данска, Естонија, Финска, Француска, Њемачка, Грчка, Мађарска, Италија, Ирска, Латвија, Литва, Луксембург, Малта, Холандија, Пољска, Португал, Румунија, Словенија, Словачка, Шпанија и Шведска.
⁷⁾ Исланд, Лихтенштајн, Норвешка, Швицарска.
⁸⁾ Јавни сектор укључује институције у власништву владе као што су локалне, регионалне и државне управе и агенције, школе. Болнице и владини пружаоци услуга као што су сигурност, транспорт, становање, енергија итд.

3.4. Ко је развио иновације производа или услуга?

- Могуће је више одговора
- а) Ваше предузеће самостално

б) Ваше предузеће у сарадњи са другим предузећима или организацијама*

в) Ваше предузеће, измјеном или прилагођавањем производа које је претходно развило неко друго предузеће или организација*

г) Друга предузећа или организације*

*Укључена су независна предузећа и остали дијелови ваше групе предузећа (испоставе, сестринска предузећа, сједиште итд). Организације обухватају универзитете, истраживачке институте, непрофитне организације итд.

Иновација пословног процеса је нови или побољшани пословни процес за једну или више пословних функција који се значајно разликује од претходних пословних функција и који је имплементиран у предузећу. Све пословне функције могу бити предмет иновативних активности.

Појам пословни процес укључује основну пословну фукнцију производње роба и услуга и пратећих фукција као што су дистрибуција и логистика, маркетинг, продаја и постпродајне услуге, услуге информационих и комуникационих технологија за фирме, административне и управљачке функције, инжењеринг и сродне техничке услуге за фирму, та развој производа и пословних процеса.

Иновације пословних процеса се спроводе када их предузеће уведе у своје интерне операције или операције окренуте ка споља. Имплементација иновације пословног процеса може захтијевати неколико корака, од почетног развоја, пилот тестирања до имплементације кроз све релевантне пословне функције. Имплементација се дешава када се пословни процес користи континуиуирано у пословању фирме, што се може догодити убрзо након пилот тестирања.

3.5. Током трогодишњег периода 2022-2024. године да ли је ваше предузеће увело неке од сљедећих нових или побољшаних процеса који се значајно разликују од ранијих процеса?

→одговорити на свако питање	Да 1	Не 0
	☐	☐
а) Методе за производњу робе или пружања услуга	☐	☐
б) Логистику, методе испоруке или дистрибуције	☐	☐
в) Методе за обраду информација или комуникацију	☐	☐
г) Методе за рачуноводствене или друге административне послове	☐	☐
д) Пословне праксе за организационе процедуре или спољне односе	☐	☐
ђ) Методе организовања радне одговорности, доношења одлука или управљања људским ресурсима	☐	☐
е) Маркетиншке методе за промовисање, паковање, утврђивање цијена, пласирање производа или рекламације	☐	☐

Ако је одговор „Не“ на све опције, пређите на питање 3.7.
У супротном наставите са питањем 3.6.

3.6. Ко је развио иновације процеса?

- Могуће је више одговора
- а) Ваше предузеће самостално

б) Ваше предузеће у сарадњи са другим предузећима или организацијама

в) Ваше предузеће, измјеном или прилагођавањем процеса које су претходно развила друга предузећа или организације

г) Друга предузећа или организације

*Укључена су независна предузећа и остали дијелови ваше групе предузећа (испоставе, сестринска предузећа, сједиште итд). Организације обухватају универзитете, истраживачке институте, непрофитне организације итд.

Иновативна активност обухвата све развојне, финансијске и комерцијалне активности које проводи предузеће, а које су намијењене иновацији или за резултат имају иновацију.
Истраживање и развој подразумијева креативан и систематичан рад који се обавља да би се повећао обим знања (укључујући знање о људима, култури и друштву) и осмислиле нове примјене доступног знања.

3.7. Да ли је ваше предузеће током трогодишњег периода 2022-2024. године имало неке од сљедећих врста иновативних активности?

ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ	Да 1	Не 0
а) Интерне активности истраживања и развоја (ИР) Ако је одговор "Да", да ли је ваше предузеће проводило властите активности истраживања и развоја током периода 2022 - 2024: а.1.) континуирано (ваше предузеће је имало стално запослене на пословима ИР) а.2.) повремено (само према потреби)	☐	☐
б) Уговорене активности истраживања и развоја за друга предузећа (укључена су предузећа у вашој групи) или за јавне или приватне истраживачке организације	☐	☐
ИНОВАТИВНЕ АКТИВНОСТИ КОЈЕ НИСУ ДОВЕЛЕ ДО УВОЂЕЊА БИЛО КАКВЕ ИНОВАЦИЈЕ У ПЕРИОДУ 2022-2024. ГОДИНЕ		
в) Иновативне активности које су биле у току крајем 2024. године Иновативна активност није била завршена крајем 2024. године и наставиће се у 2025. години.	☐	☐
г) Напуштене или обустављене иновативне активности Иновативна активност прекинута је током периода 2022-2024. године, при чему је планиран наставак активности касније (обустављена активност) или наставак активности није планиран (напуштена активност).	☐	☐
д) Завршене иновативне активности које нису довеле до увођења иновација у ваше предузеће Иновативна активност завршена је крајем 2024.године, али није резултирала увођењем иновације до краја 2024.године (нпр.односи се само на дио новог или побољшаног производа или пословног процеса или се увођење иновативне активности предвиђа касније).	☐	☐

Ако је одговор „Не“ на све опције питања 3.1, 3.5. И 3.7. Идите на питање 3.10.
У супротном, наставите са питањем 3.8.

3.8. Да ли је ваше предузеће имало издатке за иновације и истраживање и развој у 2024. години?
Ово питање односи се само на 2024. годину, а не на трогодишњи период 2022-2024. године.

Молимо Вас да означите „Није било издатака“ за све категорије уколико предузеће није имало никаквих трошкова за иновације и/или истраживање и развој у 2024. години. Уколико вам недостају рачуноводствени подаци, молимо да процијените износе.

Трошкови иновација и истраживања и развоја у 2024.години			
	Да	Износ у КМ	Није било издатака
а) Интерне активности истраживања и развоја (ИР) Обухвата текуће трошкове укључујући трошкове рада и капиталне издатке, за зграде, машине, опрему, софтвер, посебно за истраживање и развој	☐	-----	☐
б) Истраживање и развој уговорени са другима(укључујући предузећа у групи)	☐	-----	☐
в) Сви остали издаци за иновације (искључујући ИР) од чега:	☐	-----	☐
в.1) Сопствено особље које ради на иновирању	☐	-----	☐
в.2) Услуге, материјали, набавке од других за иновације	☐	-----	☐
в.3) Капитални издаци за иновације (набавка машина, опреме, софтвера, права интелектуалне својине, зграде итд.)	☐	-----	☐
в.4) Остали трошкови	☐	-----	☐

Сви остали издаци за иновације обухватају:
» набавку машина, опреме, софтвере, права интелектуалне својине или зграда за иновативне активности, осим истраживања и развоја
» стицање екстерног знања за иновативне активности, осим истраживања и развоја (нпр.патенти, лиценце, заштитни знак)
» дизајн производа, дизајн услуге, припрему производње/дистрибуције за иновативне активности, осим истраживања и развоја
» обуку и професионално усавршавање за иновативне активности, осим истраживања и развоја (нпр.обука запослених или стручно усавршавање)
» маркетинг иновација (маркетиншке активности директно везане за иновације, укључујући истраживање тржишта)

3.9. Који од наведених разлога најбоље описује зашто ваше предузеће није имало ВИШЕ иновативних активности током периода 2022-2024. године:

а) Недостатак ресурса спријечио нас је да имамо више иновативних активности (нпр.недостатак финансија, квалификованог особља, материјала)	Могуће је означити само једно поље ☐
б) Одлучили смо да нећемо имати више иновативних активности због других разлога, не недостатка ресурса (нпр. стратешки разлози, није право вријеме за иновације, други приоритети, превисоки ризици, мали очекивани приноси)	☐
в) Није било потребе за даљим иновативним активностима	☐

Ако сте одговорили на питање 3.9, пређите на питање 3.11.

3.10. Који од наведених разлога најбоље описује зашто ваше предузеће НИЈЕ ИМАЛО иновативне активности током периода 2022 – 2024. године:

а) Недостатак ресурса спријечио нас је да имамо иновативне активности (нпр. недостатак финансија, квалификованог особља, материјала)	Могуће је означити само једно поље ☐
б) Одлучили смо да нећемо имати иновативне активности због других разлога, не недостатка ресурса (нпр. стратешки разлози, није право вријеме за иновације, други приоритети, превисоки ризици, мали очекивани приноси)	☐
в) Није било потребе за иновативним активностима	☐